

Пилип Орлик
творець Першої
української Конституції

План уроку

- 0 1.Пилип Орлик - гетьман України (біографічна довідка).
- 0 2.П.Орлик- творець першої Української Конституції. Головні положення Конституції.
- 0 3. Історичне значення Конституції П.Орлика.
- 0 4.Плани П.Орлика щодо здобуття Україною незалежності.
- 0 5.Вшанування історичної події.

Біографічна довідка

Пилип Орлик (1672-1742) походив з давнього чеського роду. Народився 11 жовтня 1672 року від шлюбу католика Степана Орлика з православною Іриною Малаховською. Рано втратив батька . Його вихованням у православному дусі займалася мати. Закінчив Києво-Могилянську академію.

В 1700 році почав служити у гетьманській канцелярії .
Знав кілька європейських мов. З доброю освітою,
розумною головою, він відразу привернув увагу
гетьмана Івана Мазепи. Згодом став генеральним
писарем і найближчим радником гетьмана, вірним
Мазепі залишився на все життя.

5 квітня 1710 р. в Бендерах на козацькій раді Пилипа Орлика обрано гетьманом. Саме він очолив першу українську еміграцію в Західній Європі. Понад 30 років прожив у еміграції, останні 12 років не бачився із сім'єю, яка знайшла притулок у Польщі. 24 травня 1742 року гетьман помер, самотній і бідний.

Що таке Конституція?

Конституція – це Основний Закон, що закріплює суспільний і державний устрій країни, функції органів державної влади, основні права та обов'язки громадян. Слово “конституція” латинського походження як значна частина слів, пов'язаних зі сферою державного управління. У стародавньому Римі це слово позначало акти імператора, які слід було неухильно виконувати.

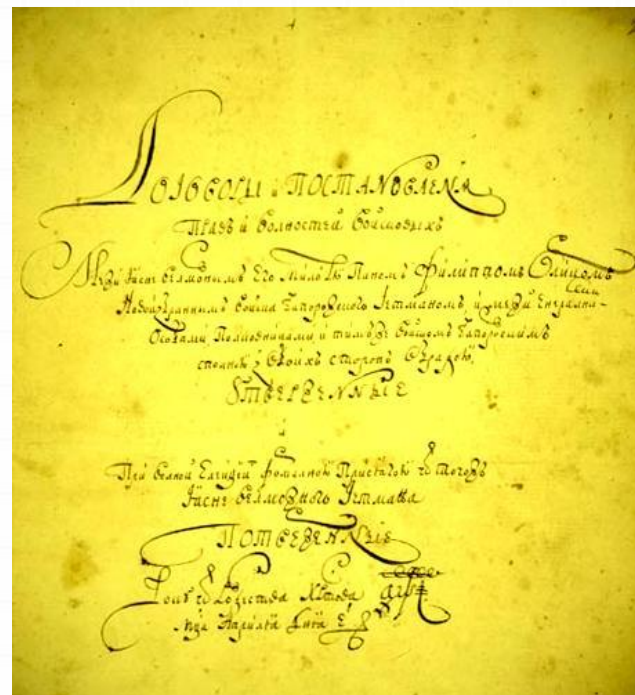

Цікаво, що першою вітчизняною конституцією вважається Конституція гетьмана Пилипа Орлика.

Ми можемо пишатися тим, що ця Конституція, прийнята 5 квітня 1710 року, була однією з перших в Європі та світі. Адже конституцію Сполучених Штатів Америки було схвалено лише 1787 року, конституцію Франції та Польщі – 1791 року, конституцію Російської імперії – 1905 року.

Головні положення Конституції Пилипа Орлика - Пакти й Конституція прав і вольностей Війська Запорізького”

Основу “Пактів і Конституцій” становила угода між гетьманом і козацтвом, яке виступало від імені українського народу. Вперше новообраний гетьман укладав зі своїми виборцями офіційну угоду, де чітко зазначалися умови, за яких він отримав владу.

Документ складався із вступу й 16 статей. Зміст цих статей такий: проголошувалась незалежність України від Московії та Речі Посполитої; обґрунтовувалася протекція шведського короля та союзу з Кримським ханством;

територія України визначалася
Зборівським договором 1649 р.,

при гетьманові утворювалася
Генеральна рада із законодавчою
владою, яка складалася з

генеральної старшини, полковників,
виборних депутатів від кожного полку
та з делегатів від запорожців,

рада збиралася тричі на рік - на Різдво, Покрову,
Великдень;

справи про кривду гетьманову розглядав генеральний
суд;

державна скарбниця і майно підпорядковувалися
генеральному підскарбію;

Гетьман мав захищати козацтво і все населення від надмірних податків і повинностей, допомагати козацьким вдова і сиротам .

значення Конституції Пилипа Орлика

- 0 перший конституційний акт в Україні;
- 0 маніфест державної волі українського народу, пам'ятка української державності;
- 0 конституція стала найвищим щаблем тогочасної політичної думки не тільки в Україні, а й взагалі в Європі, бо жодна з країн на той час не мала подібних документів.

Плани Орлика щодо здобуття Україною незалежності

- 0 Створює коаліцію у боротьбі з Московською державою.
- 0 23 січня 1711р. Орлик укладає угоду з кримським ханом Девлет-Гіреєм – спільне визволення Гетьманщини та Слобожанщини. Кримський хан визнає незалежність України.
- 0 10 травня 1710 р. Карл XII уклав союз з Україною, підтвердив гарантії незалежності й самостійності України.

Вшанування історичної події

0 9 квітня 2010 року в Бендерах було відкрито пам'ятник Конституції, встановлений на честь 300-річчя. Пам'ятний знак споруджено у вигляді книги, на якій викарбовано інформацію про історію нашої Конституції.

